

Sygn. akt X GC 390/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Iwona Wańczura

Protokolant: Katarzyna Bocian

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...) Spółki Akcyjnej w T.**

przeciwko **(...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.**

o zapłatę

1. utrzymuje w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w Gliwicach w dniu 8 lipca 2014 r, sygn. akt X GNc 346/14 w części zasądzonej kwotę 36 855,35 zł (trzydzieści sześć tysięcy osiemset pięćdziesiąt pięć 35/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r.
do 30 czerwca 2015 r,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r.
do 4 lipca 2014 r,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r.
do 10 lipca 2014 r,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r.
do 18 lipca 2014 r,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r.
do 25 lipca 2014 r,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r.
do 1 sierpnia 2014 r,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r.
do 8 sierpnia 2014 r,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r.
do 14 sierpnia 2014 r,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r.
do 25 sierpnia 2014 r,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r. do 1 września 2014 r.,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r. do 8 września 2014 r.,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r. do 12 września 2014 r.,

- 1 375 zł (tysiąc trzysta siedemdziesiąt pięć złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r. do 22 września 2014 r.,

- 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r. do 9 października 2014 r.,

- 2 727, 14 zł (dwa tysiące siedemset dwadzieścia siedem 14/100 złotych) od dnia 24 czerwca 2014 r. do 20 października 2014 r.,

a w pozostałej części uchyla nakaz i umarza postępowanie;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 10 729 zł (dziesięć tysięcy siedemset dwadzieścia dziewięć złotych) tytułem kosztów procesu oraz 1 326,84 zł (tysiąc trzysta dwadzieścia sześć 84/100 złotych) tytułem kosztów postępowania zabezpieczającego.

SSO Iwona Wańczura

Sygn. akt X GC 390/14

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka Akcyjna w T. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwoty 280.957,49 zł wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot i kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazała, że strony w dniu 17 lutego 2014 r. oraz 6 marca 2014 r. zawarły umowy przelewu wierzytelności w ramach transakcji faktoringowej, której przedmiotem były niewymagalne wierzytelności wobec E. L. (1). Podąła, że strony uzgodniły, że w przypadku niedokonania przez dłużnika zapłaty wierzytelności w terminie ich płatności, powódka ma prawo żądać od pozwanej zwrotu kwoty zaliczki, pomniejszonej o kwoty zapłacone na poczet wierzytelności przez dłużnika oraz zapłaty należnego mu wynagrodzenia za świadczone usługi faktoringowe. Powódka podniosła, że roszczenia zostały zabezpieczone wekslem własnym in blanco wraz z deklaracją wekslową. Weksel miał zabezpieczać roszczenia powódki wobec pozwanej, wynikające

z kolejno zawieranych między stronami umów przelewu wierzytelności. Wobec nieuregulowania całości należności przez dłużniczkę E. L. (1) w ocenie powódki zasadnym stało się dochodzenie roszczenia od pozwanej.

Uznając za spełnione przesłanki z art. 485 k.p.c. Sąd w dniu 8 lipca 2014 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla i orzekł nim zgodnie z żądaniem pozwu.

Od nakazu pozwana wniosła zarzuty, żądając jego uchylenia i oddalenia powództwa oraz zasądzenia kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała na sprzeczne z porozumieniem wekslowym wypełnienie weksla z uwagi na nieważność części postanowień zawartych w umowach stron. Podniosła, że zapisy umowy nie przewidują zwrotnego przeniesienia wierzytelności na pozwaną w razie braku uiszczenia należności przez dłużnika faktoringowego. Pozwana podkreśliła, że nawet w razie odmiennej interpretacji zobowiązanie do zwrotu zaliczki jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego oraz społeczno-gospodarczym przeznaczeniem faktoringu, co narusza zasadę swobody umów oraz art. 5 k.c. Jednocześnie wskazała, że powódka dochodzi roszczenia opartego na odpowiedzialności in solidum, skutkiem czego mogłaby egzekwować całą zasądzoną kwotę od każdego dłużnika z osobna i dwukrotnie uzyskać to samo świadczenie.

W piśmie procesowym z dnia 22 grudnia 2014 r. powódka dokonała modyfikacji żądania pozwu. Wniosła o uchylenie nakazu zapłaty w zakresie kwoty 244.102,14 zł, w tej części cofając powództwo oraz o utrzymanie nakazu zapłaty w pozostałym zakresie, tj. co do kwoty 36.855,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Wskazała, iż dłużniczka E. L. (1) spełniła częściowo świadczenie już po wniesieniu powództwa.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 17 lutego 2014 r. pozwana (cedent) zawarła z powódką (cesjonariusz) umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji faktoringowej, której przedmiotem były niewymagalne wierzytelności wobec E. L. (1) w kwocie należności głównej w wysokości 260.414,28 zł. Zgodnie z § 2 umowy z tytułu nabycia wierzytelności powódce przysługiwało wynagrodzenie netto w wysokości 4,15% wartości nominalnej wierzytelności. W § 3 umowy powódka zobowiązała się zapłacić pozwanej 85% wartości nominalnej wierzytelności tytułem zaliczki, przy czym z kwoty zaliczki miało zostać potrącone wynagrodzenie brutto powódki, o którym mowa w § 2 umowy. W § 4 umowy uzgodniono, że jeżeli w terminie do dnia 7 kwietnia 2014 r. E. L. (1) nie dokona zapłaty wierzytelności na rachunek bankowy powódki, powódka podejmie działania windykacyjne, z przysługującym jej wynagrodzeniem w wysokości 5% netto. (dowód: umowa przelewu wierzytelności k. 19-20)

W dniu 19 lutego 2014 r. powódka wystawiła pozwanej fakturę VAT na kwotę 13.292,85 zł tytułem wynagrodzenia zgodnie z umową przelewu wierzytelności. W tym samym dniu powódka uiściła na rzecz pozwanej cenę wierzytelności (pomniejszoną o wynagrodzenie powódki) w kwocie 208.059,29 zł. (dowód: faktura VAT k. 23, potwierdzenie przelewu k. 24)

W dniu 6 marca 2014 r. pozwana (cedent) zawarła z powódką (cesjonariusz) Umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji faktoringowej, której przedmiotem były niewymagalne wierzytelności wobec E. L. (1) w kwocie należności głównej w wysokości 307.500 zł. Analogicznie jak w poprzedniej umowie określono wynagrodzenie netto, tym razem w wysokości 3,95 % wartości nominalnej wierzytelności; za działania windykacyjne zaś ustalono wynagrodzenie w wysokości 7 %, jeżeli E. L. (1) nie dokona zapłaty w terminie do dnia 8 kwietnia 2014 r. (dowód: umowa przelewu wierzytelności k. 32-33)

W dniu 11 marca 2014 r. powódka wystawiła pozwanej fakturę VAT na kwotę 14.939,89 zł tytułem wynagrodzenia zgodnie z umową przelewu wierzytelności. W tym samym dniu powódka uiściła na rzecz pozwanej cenę wierzytelności (pomniejszoną o wynagrodzenie powoda) w kwocie 246.400,11 zł. (dowód: faktura VAT k. 34, potwierdzenie przelewu k. 35)

Strony w obu zawartych umowach w § 4 pkt 2 ustaliły, iż w przypadku niedokonania przez dłużnika zapłaty wierzytelności w terminie ich płatności, powódka ma prawo żądać od pozwanej, po uprzednim pisemnym wezwaniu zwrotu zaliczki, pomniejszonej o kwoty zapłacone na poczet wierzytelności przez dłużnika. Jednocześnie uzgodniono, że zabezpieczeniem roszczeń powódki z tytułu niewykonania lub niewłaściwego wykonania przez pozwaną ciężących na niej zobowiązań, będzie weksel własny in blanco wraz

z porozumieniem wekslowym. W dniu 17 lutego 2014 r. strony zawarły porozumienie wekslowe, upoważniające powódkę do wypełnienia go

w przypadku niemożności zaspokojenia roszczeń powódki. Kolejno, w dniu

6 marca 2014 r. strony zawarły porozumienie, na mocy którego weksel miał zabezpieczać również roszczenia powódki wobec pozwanej wynikające

z kolejnych zawieranych między stronami umów tego rodzaju. (dowód: umowy k. 19-20,32-33; deklaracja wekslowa k. 38; porozumienie k. 39)

W dniu 30 maja 2014 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty

w wysokości 362.727,14 zł. (dowód: wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 36-37)

W dniu 17 czerwca 2014 r. powódka wystosowała w stosunku do pozwanej wezwanie do wykupu weksla. Wobec braku spłaty całości należności powódka w dniu 23 czerwca 2014 r. uzupełniła weksel in blanco. (dowód: wezwanie do wykupu weksla z potwierdzeniem nadania k. 40-45; weksel k.18)

W dniach od 9 maja 2014 r. do 20 października 2014 r. E. L. (1) dokonała płatności w łącznej kwocie 582.727,14 zł. Płatności te wystąpiły po terminie zakreślonym w umowach stron. Na tej podstawie w okresie od 30 maja 2014 r. do 31 października 2014 r. powódka wystawiła pozwanej faktury na kwoty: 8.610 zł, 2.114,19 zł, 6.888 zł, 3.444 zł, 6.888 zł, 6.888 zł, 1.397 zł

z tytułu prowizji windykacyjnej w ramach umowy przelewu wierzytelności. (dowód: potwierdzenia przelewów k. 26, 28-29, 31, 46-47;142-154, 191; faktury VAT k. 27,30,192-196)

W dniu 12 listopada 2014 r. powódka sporządziła oświadczenie o potrąceniu wierzytelności powódki wierzytelnościami pozwanej w kwocie 18.625 zł. (dowód: kserokopia oświadczenia o potrąceniu k.175)

Strony prowadziły korespondencję mailową dotyczącą kwestii płatności i uregulowania zadłużenia z tytułu zawartych umów przelewu wierzytelności oraz ewentualnego zawarcia ugody, która ostatecznie nie doszła do skutku. (dowód: korespondencja mailowa stron k. 264-279)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o złożone i wskazane powyżej dokumenty, uznając zgromadzony w ten sposób materiał dowodowy za wystarczający, a przeprowadzone postępowanie dowodowe za pozwalające na wyjaśnienie i rozstrzygnięcie sprawy i nie wymagające uzupełnienia.

Sąd nie znalazł podstaw, by kwestionować wiarygodność treści dokumentów zwłaszcza, że ich autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Sąd nie dopatrzył się żadnych okoliczności, które pozwoliłyby na podważenie ich wiarygodności i dlatego uwzględnił fakty z nich wynikające w całości.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka E. L. (1) w zakresie, w jakim twierdziła, iż dochodzone przez powódkę roszczenie jest niezasadne, gdyż dokonała ona na jej rzecz wszelkich wpłat. W tym zakresie jej zeznania stały w sprzeczności z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd oddalił wniosek dowodowy powódki o dopuszczenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach spraw o sygn. akt X GC 260/14 oraz sygn. akt X GC410/14 jako bezprzedmiotowych i niemających wpływu na niniejsze postępowanie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, w zakresie ukształtowanym po częściowym jego ograniczeniu, zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Powódka dochodziła w niniejszej sprawie zapłaty wynagrodzenia wynikającego z umów przelewu wierzytelności.

Bezspornym w sprawie był fakt zawarcia przez strony w dniach 17 lutego 2014 r. oraz 6 marca 2014 r. umów przelewu wierzytelności w ramach transakcji faktoringowej, na mocy których powódka nabyła niewymagalne wierzytelności wobec dłużniczki E. L. (2).

Zgodnie z przepisem art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią.

Wobec zarzutów pozwanej istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy strony przedmiotowego procesu w ramach zawartych umów dopuściły możliwość zwrotnego przeniesienia wierzytelności na rzecz pozwanej oraz czy w przypadku niedokonania przez dłużnika zapłaty wierzytelności w terminie ich płatności, powódka miała prawo żądać od pozwanej zwrotu kwoty zaliczki, pomniejszonej o kwoty zapłacone na poczet wierzytelności przez dłużnika oraz zapłaty należnego mu wynagrodzenia za świadczone usługi faktoringowe.

Zarówno w umowie z dnia 17 lutego 2014 r. jak i 6 marca 2014 r. strony w § 4 wskazały, że umowy mają charakter faktoringu niepełnego, polegającego na tym, że faktorant – pozwana przyjęła na siebie odpowiedzialność za spełnienie świadczenia przez dłużniczkę – E. L. (2).

Strony uzgodniły, że w przypadku niedokonania przez dłużnika zapłaty wierzytelności w terminie ich płatności, powódka ma prawo żądać od pozwanej zwrotu kwoty zaliczki, pomniejszonej o kwoty zapłacone na poczet wierzytelności przez dłużnika oraz zapłaty należnego wynagrodzenia za usługi faktoringowe. Z zapisu tego wynika bezpośrednio, że powódka jest wierzycielem dłużnika E. L. (1) aż do zwrotu zaliczki, zaś w momencie kiedy następuje zwrot zaliczki wpłaconej pozwanej, wierzytelność powraca do majątku pozwanej.

Jednocześnie strony zabezpieczyły roszczenia powódki z tytułu niewykonania lub niewłaściwego wykonania przez pozwaną ciężących na niej zobowiązań za pomocą weksła in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Powyższe wskazuje, że wbrew twierdzeniom pozwanej zapisy te stanowią w istocie faktoring niewłaściwy, którego istotą jest zwrot wierzytelności faktorantowi w razie braku spłaty wierzytelności przez dłużnika faktoringowego w terminie. Stąd też podnoszenie przez pozwaną sprzecznego z porozumieniem wekslowym wypełnienia weksła, z uwagi na nieważność części postanowień umownych nie może odnieść zamierzonego skutku. Wobec braku spłaty całości należności przez dłużniczkę E. L. (1) i następnie przez pozwaną w terminie wyznaczonym w wezwaniu do zapłaty powódka była władna uzupełnić weksel in blanco.

Po myśli art. 65 k.c. oświadczenie woli stron należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Wobec zastrzeżeń pozwanej Sąd musiał dokonać wykładni oświadczeń woli stron i przez pryzmat art. 60 k.c. i art. 65 k.c. uznać, że strony przedmiotowego sporu przewidywały sytuację, w której pozwana będzie zobowiązana do zwrotu wypłaconej jej zaliczki na podstawie umów przelewu wierzytelności.

Zgodnie z art. 65 § 1 i 2 k.c., oprócz kontekstu językowego, przy interpretacji oświadczenia woli powinno się brać pod uwagę także okoliczności złożenia oświadczenia woli, czyli tzw. kontekst sytuacyjny, a przy wykładni oświadczeń prowadzących do zawarcia umowy należy uwzględnić jej cel i sposób rozumienia znaczenia złożonych oświadczeń przez strony manifestowany przez ich działania podejmowane w trakcie wykonywania umowy. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2013 r., sygn. akt IV CSK 1/13) Zapisy umów w tym zakresie pozostają jasne i precyzyjne i nie mogą w ocenie Sądu budzić wątpliwości interpretacyjnych. Tym bardziej, że pozwana w dniu 17 lutego 2014 r. celem zabezpieczenia roszczeń powódki o zwrot zaliczki wystawiła weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Kolejno zaś w dniu 6 marca 2014 r. strony zawarły porozumienie, postanawiając, że weksel ów będzie zabezpieczał również roszczenia powódki wobec pozwanej wynikające z kolejnych zawieranych między stronami umów tego rodzaju.

W ocenie Sądu zarówno wykładnia literalna, jak i wykładnia oświadczeń woli stron nie pozwala na ustalenie, że strona pozwana nie miała obowiązku zwrotu wypłaconej jej przez powoda kwoty zaliczki, pomniejszonej o kwoty zapłacone na poczet wierzytelności przez dłużnika oraz zapłaty należnego mu wynagrodzenia za świadczone usługi faktoringowe.

Strona pozwana w ocenie Sądu błędnie podniosła, iż zapisy umowy wynikające z treści § 4 pozostają w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego oraz społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa faktoringu i tym samym naruszają art. 5 k.c. oraz zasadę swobody umów z art. 353¹ k.c.

Umowa faktoringu jest bowiem umową nienazwaną dopuszczoną do obrotu gospodarczego na podstawie zasady swobody zawierania umów wyrażonej w art. 353¹ k.c. Trzeba jednak pamiętać, że kodeks cywilny nie określa ani istoty tej umowy, ani jej essentialia negotii. W związku z tym warunki szczegółowe umowy faktoringu strony mogą kształtować dowolnie.

Sąd nie znalazł podstaw z art. 5 k.c. do nieuwzględnienia dochodzonego przez powódkę roszczenia. Przepis art. 5 k.c. w stosunkach gospodarczych może znaleźć zastosowanie jedynie wyjątkowo, gdy uzasadniają to szczególne okoliczności sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 1999 r., sygn. akt III CKN 310/98).

Pozwana po spełnieniu warunków określonych w § 3 otrzymała wynagrodzenie zgodnie z umowami przelewu wierzytelności, pomniejszone o wynagrodzenie należne powódce. Na tej podstawie powódka nabyła wierzytelności przysługujące pozwanej w stosunku do dłużniczki E. L. (1). Jednocześnie jednak jak wskazano uprzednio w przypadku niedokonania przez dłużnika zapłaty wierzytelności w terminie ich płatności, powódka miała prawo żądać od pozwanej zwrotu kwoty zaliczki, pomniejszonej o kwoty zapłacone na poczet wierzytelności przez dłużnika oraz zapłaty należnego wynagrodzenia za usługi faktoringowe. Wobec tego te szczególne przesłanki dotyczące naruszenia zasad współzycia społecznego nie nastąpiły.

Na marginesie wskazać należy, że fakt, iż powódka zawarła ugodę sądową w wyniku toczących się między nią a E. L. (1) postępowań, nie ma wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie i ustalenie wysokości zadłużenia pozwanej. Powódka nie zrzekła się roszczenia w innych sprawach, a nadto winna będzie w ramach dokonania dalszych wpłat przez E. L. (1) zaliczyć je na poczet zadłużenia pozwanej w niniejszej sprawie. Nie można oznaczyć odpowiedzialności dłużniczki E. L. (1) oraz pozwanej jako odpowiedzialności in solidum, gdyż nie stanowią one tych samych roszczeń.

W toku postępowania powódka ograniczyła żądanie pozwu. Wniosła o uchylenie nakazu zapłaty w zakresie kwoty 244.102,14 zł, w tej części cofając powództwo i zrzekając się roszczenia oraz o utrzymanie nakazu zapłaty w pozostałym zakresie, tj. co do kwoty 36.855,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot

Dłużniczka E. L. (1) spełniła bowiem częściowo świadczenie już po wniesieniu powództwa. Dochodzoną ostatecznie kwotę po ograniczeniu żądania pozwu powódka wykazała dokumentami z których wynika, że uwzględniła ona wpłaty dokonane przez dłużniczkę E. L. (1).

Wobec powyższego zasadnym było utrzymanie w mocy nakazu zapłaty w części zasądzającej kwotę 36.855,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych, dochodzonych przez powódkę kwot, po myśli art. 481 k.c., zaś w pozostałej części uchylenie nakazu i umorzenie postępowania, o czym orzeczono jak w sentencji wyroku.

Dodatkowo w toku postępowania powódka wniosła o zasądzenie od pozwanej kwoty 1.326,84 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego. Zgodnie z art. 492 § 1 k.p.c. nakaz zapłaty z chwilą wydania stanowi tytuł zabezpieczenia. Na dowód poniesionych kosztów powódka przedstawiła postanowienie Komornika Sądowego. Zgodnie z przepisem art. 745 § 1 k.p.c. o kosztach postępowania zabezpieczającego sąd rozstrzyga w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, a o kosztach postępowania zabezpieczającego później powstałych rozstrzyga na wniosek strony sąd, który udzielił zabezpieczenia. Wobec spełnienia przesłanek do przyznania kosztów postępowania zabezpieczającego, zgodnie ze wskazanym przepisem art. 745 k.p.c., Sąd zasądził jak w pkt 2 sentencji, w zakresie zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego.

Orzeczenie o kosztach postępowania okazało się konsekwencją rozstrzygnięcia głównego.

Orzeczenie o kosztach procesu oparto na przepisie art. 98 i 108 k.p.c. uznając pozwaną za przegrywającą proces, jako że wniesienie pozwu przez powódkę, w pierwotnej, wyższej wysokości na etapie, kiedy pozew był składany było celowe, gdyż płatności dłużniczki E. L. (1) miały miejsce już po wniesieniu powództwa.

Pozwana, która przegrała proces zobowiązana jest zwrócić powódce jej koszty. Na koszty poniesione przez powódkę złożyły się opłata od pozwu - 3.512 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł (art. 1 ust. 2 ustawy

o opłacie skarbowej) oraz wynagrodzenie adwokata - 7.200 zł (§ 2 ust. 1 i 2 i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.

w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu).

SSO Iwona Wańczura